

INFORMACIJA

**o stanju u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju
u opštini Bar za školsku 2016/17 godinu**

Bar, novembar 2017.godine

1. UVOD

Obrazovanje je organizovana saznajna aktivnost koja je najuže povezana sa procesima učenja i poučavanja, odnosno sticanja znanja. Obrazovanje obuhvata sve postupke koji doprinose sticanju iskustva i njegovog uobličavanja u saznanje koje služi oformljivanju ličnosti.

Ustav Crne Gore (2007) garantuje djetetu sva prava i slobode, primjereno njegovom uzrastu i zrelosti. Svako dijete ostvaruje pravo na školovanje pod jednakim uslovima na posebnu zaštitu od psihičkog, fizičkog, ekonomskog i svakog drugog oblika iskorišćavanja, diskriminacije ili zloupotrebe.

Osnove sistema predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, u Crnoj Gori, kao djelatnosti od neposrednog društvenog interesa, uređene su na osnovu **Opštег zakona o vaspitanju i obrazovanju** ("Sl. list RCG", br. 64 /02, 31/05, 49/07, "Sl. list CG", br. 4 /08, 21/09, 45/10, 40/11, 45/11, 36/13, 39/13, 44/13 i 47/17), **Zakona o predškolskom obrazovanju i vaspitanju** ("Sl. listu RCG", br. 64 /02, 49/07, "Sl. listu CG", br. 80/10, 40/16 i 47/17), **Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju** ("Sl. list RCG", br. 64/02, 49/07, „Sl. list CG", br. 45/10, 39/2013 i 47/17), **Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama** ("Sl. list RCG", br. 80 /04, "Sl. list CG", br. 45/10 i 47/17), **Zakona o stručnom obrazovanju** ("Sl. list RCG", br. 64/02, 49/07, "Sl. list CG", br. 45/10, 39/13 i 47/17), **Zakona o Gimnaziji** ("Sl. list RCG", br. 64/02, 49/07, "Sl. list CG ", br. 45/10, 39/13 i 47/17), **Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti** ("Sl. list Crne Gore", broj 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16 i 1/17), **Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore** (Sl. list CG, br. 42/11 i 32/14), **Zakona o manjinskim pravima i slobodama** ("Sl. list Republike CG", br 31/06,38/07, "Sl. list CG", br. 2/11).

U okviru utvrđenih nadležnosti, na početku svake školske godine, Sekretarijat za društvene djelatnosti prikuplja podatke o broju djece i učenika upisanih u predškolske ustanove, kao i osnovne i srednje škole na teritoriji barske opštine. Informacija je sačinjena na osnovu podataka prikupljenih u školskoj 2016/17 godini, radi praćenja i analiziranja stanja u pomenutoj oblasti.

Informacija sadrži podatke o dvije predškolske ustanove, deset osnovnih škola i tri srednjoškolska centra na teritoriji barske opštine, a cilj je prikazati stanje i mogućnost obrazovanja i vaspitanja djece i omladine u predškolskim, osnovnim i srednjim ustanovama na teritoriji opštine Bar.

2. PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem obuhvaćeno je 1085 djece, od tog broja 30 pohađa privatnu ustanovu „Mala bajka”, dok 1055 boravi u Javnoj predškolskoj ustanovi „Vukosava Ivanović Mašanović”. Ovi podaci dobijeni su od navedenih predškolskih ustanova.

Napominjemo da Sekretarijatu nisu dostavljeni na obradu podaci iz predškolske ustanove „Svetionik”.

2.1 Javna predškolska ustanova „Vukosava Ivanović Mašanović”

U Javnoj predškolskoj ustanovi „Vukosava Ivanović Mašanović” program se realizuje u 9 objekata i to: u Bjelišima, Topolici, Žukotrlici, Sutomoru, Polju, Virpazaru, Pečuricama, Ostrosu i Starom Baru. Ukupna površina JPU „Vukosava Ivanović Mašanović” iznosi 12700 m2. Od toga 2700 m2 zatvorenog prostora i 10000m2 otvorenog prostora. Ustanova raspolaže sa odgovarajućim dvorišnim prostorom, kao i sa funkcionalnom opremom. Ukupan broj zaposlenih u Ustanovi za školsku 2016/17 je 98, od čega je

nastavnog osoblja 68, a od toga vapitačica ima 53 i 15 medicinskih sestara. Vannastavnog osoblja ima 30. Stručna služba broji dvoje zaposlenih.

Program se sprovodi u 34 grupe. Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, kada je riječ o romskoj populaciji, ukupan broj upisane je 8 (3 dječaka i 5 djevojčica). U školsku 2016/17 godinu je od ukupno upisane djece, 159 sa govorno jezičkim problemima, od toga su kod 12 djece utvrđene razvojne teškoće i oni imaju rješenja o usmjeravanju (10 dječaka i 2 djevojčice). Iсти su raspoređeni u devet vaspitnih grupa. Broj djece u fazi socijalne pomoći ima ukupno 71 (36 dječaka i 3 djevojčice). U odnosu na školsku 2015/16 godinu kada je bilo 136 djece sa govorno jezičkim problemima, ove školske godine je taj broj veći za 23 djece. Ovo je pokazatelj da je zbog velikog broja djece sa govorno jezičkim problemima Ustanovi potreban i 1 defektolog, ali i adekvatniji prostor i uslovi za rad sa tom djecom. Za djecu, korisnike socijalne pomoći, kao i djecu sa posebnim obrazovnim potrebama, obezbijeđen je besplatan boravak u vrtiću.

Najveći problem sa kojima se susreću vaspitači, stručna služba i menadžment je veliki broj upisane djece i još uvijek veliki pritisak za nove upise, što govori u prilog činjenici da je neophodan mnogo veći prostor za boravak i rad sa djecom. Ne postoji arhitektonski prilagođeni objekti za djecu sa posebnim potrebama. Poseban problem je nedovoljan broj asistenata u nastavi za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama.

Ova Ustanova i pored brojnih problema, održava visok nivo kvaliteta u radu i postiže rezultate koji su vidljivi ne samo na ovim prostorima nego i izvan njih, pa treba istaći da je JPU „Vukosava Ivanović Mašanović“ Bar dobitnik zlatne medalje na Novosadskom sajmu obrazovanja koji je održan u martu 2017. godine. Takođe je u ustanovu uveden i sertifikovan HACCP sistem za pripremu i posluživanje hrane; sprovode se mnogi projekti kao što su „Održivi razvoj“, „Pripremni vrtić“ i „Tranzicioni program“.

2.2 Privatna predškolska ustanova „Mala Bajka“

Privatna predškolskaj ustanova „**Mala bajka**“, broji ukupno 30 djece od čega 13 dječaka i 17 djevojčica. Predškolskim programom obuhvaćeno je 12 djece (3 dječaka i 9 djevojčica), dok je u jedinoj (postojećoj) mješovitoj vaspitnoj grupi, obuhvaćeno svih 30 djece uzrasta od 3-6 godina. Ova ustanova ne broji djecu romske populacije, djecu u stanju socijalne potrebe, djecu sa drugog govornog područja, kao ni djecu sa smetnjama u razvoju. Uslovi rada su obezbijeđeni. Ustanova ima spavaonicu, kupatilo, radnu sobu, igraonicu sa sportskim rekvizitim, kao i kuhinju u kojoj je uveden rad po „HACCP“-u.

3. OSNOVNO OBRAZOVANJE

Osnovno obrazovanje odvija se u deset osnovnih škola. Ukupan broj učenika u svim školama je 4849. Ukupno zapošljavaju 430 radnika (122m i 308ž) (nastavno i vannastavno osoblje). Nastava se odvija u ukupno 214 odjeljenja. U jednoj osnovnoj školi nastava se organizuje na albanskom jeziku. Osnovno obrazovanje na albanskom jeziku stiče 104 učenika. Broj učenika obuhvaćenih prevozom, koji pohađaju osnovne škole, je 858; broj omladine romske populacije je 60; djece sa posebnim potrebama ima 63; omladine u stanju socijalne potrebe ima 359, dok djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 938.

Nastava se izvodi u 22 školska objekta ukupne površine 60771 m², od toga učionički prostor obuhvata 18224 m² i 42547 m² ostalog prostora.

3.1 Prikaz stanja po školama

3.1.1 JU OŠ „Meksiko“

U školskoj 2016/17 upisano je 687 učenika od čega 371 dječaka i 316 djevojčica. U navedenom periodu upisano je 22 djece manje nego prethodne školske godine. Škola zapošljava 50 radnika (42 u nastavi

i 8 van nastave). Nastava se odvija u 27 odjeljenja. Površina školskog prostora je 13705m². Od toga učioničkog prostora 3022,8m² i ostalog 10682m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, kada je riječ o romskoj populaciji, upisano je 13 djece (10 dječaka i 3 djevojčice). Broj djece sa posebnim obrazovnim potrebama, koji školu pohađaju sa adekvatnim rješenjem o usmjeravanju je 6 (6 dječaka). Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 71 (35 dječaka i 36 djevojčica). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 236 (149 dječaka i 87 djevojčica). Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 195 (125 dječaka i 70 djevojčica). Škola je arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Na osnovu dobijenih informacija u školi je dotrajala spoljašnja stolarija, krovna konstrukcija i neispravno grijanje u fiskulturnoj sali. Gorući problem predstavlja neredovne čišćenja podvožnjaka koji koriste učenici da ne bi prelazili magistralni put do škole. Usljed neodržavanja ove dionice, djeca istu ne koriste, pa su konstantno izložena opasanosti prelaskom prometne magistrale.

3.1.2 JU OŠ „Jovan Tomašević“

U školskoj 2016/17 upisano je 79 učenika od čega 39 dječaka i 40 djevojčica. U školskoj 2016/17 godini upisano je 22% manje učenika u prvi razred u odnosu na prethodnu školsku godinu. Škola zapošljava 26 radnika (17 u nastavi i 9 van nastave). Nastava se odvija u 8 odjeljenja. Površina školskog prostora je 2176m². Od toga učioničkog prostora 613m² i ostalog 1563m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, u školi za navedeni period nema upisanih učenika romske populacije. Djece sa posebnim obrazovnim potrebama ima dvoje i to jedno koje školu pohađa sa adekvatnim rješenjem o usmjeravanju i jedno dijete sa prepoznatim razvojnim teškoćama. Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 10 (4 dječaka i 6 djevojčica). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 69. Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 20 (11 dječaka i 9 djevojčica). Škola nije arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Uslovi rada u ovoj školi su zadovoljavajući. Nastava se izvodi iz svih predmeta. Kabineti su opremljeni savremenim nastavnim sredstvima. Fiskulturna sala je dobro opremljena, ali dotrajala i neophodna je sanacija iste. Škola nema prihoda od izdavanja sale jer nema zainteresovanih za iznajmljivanje iste. Sredstva koja se izdvajaju za ovu školu su mala i namjenski se uplaćuju. Učenike koji gravitiraju sa prostora Crmnice i sa područja Vranjine, prevoze dva školska kombibusa.

3.1.3 JU OŠ „Bratstvo-Jedinstvo“

U školskoj 2016/17 upisano je 20 učenika od čega 9 dječaka i 11 djevojčica. Matičnu školu pohađa 14 učenika. Nastavu u područnim odjeljenjima kojih ima dva, pohađa 6 učenika. Od toga, po troje u Donjim Murićima i Livarima. Škola zapošljava 19 radnika (12 u nastavi i 7 van nastave). Nastava se odvija u 7 odjeljenja. Površina školskog prostora je 370m². Od toga učioničkog prostora 220m² i ostalog 150m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, u školi za navedeni period nema upisanih učenika romske populacije. Školu pohađa jedno dijete sa posebnim obrazovnim potrebama. Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 5 (2 dječaka i 3 djevojčice). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 20 (11 dječaka i 9 djevojčica). U školi nema djece koja aktivno treniraju neki od sportova. Škola nije arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Uslovi rada u kojima se izvodi nastava su zadovoljavajući. Kabineti su opremljeni savremenim nastavnim sredstvima. Nastavno osoblje raspolaže lap topovima za rad u nastavi. Nastava se nestručno izvodi iz pojedinih predmeta. Učenike sa područja Šestana prevoze dva školska kombibusa. Sredstva koja se izdvajaju za ovu školu su mala i namjenski se uplaćuju. U školi nisu dovršeni radovi na izgradnji mokrog čvora.

3.1.4 JU OŠ „Anto Đedović”

U školskoj 2016/17 upisano je 577 učenika od čega 304 dječaka i 273 djevojčice. Stopa upisa u % u odnosu na prethodnu školsku godinu je 100% na nivou škole, dok je stopa upisa u % za prvi razred 68,88%. Škola zapošljava 41 radnika (31 u nastavi i 10 van nastave). Nastava se odvija u 20 odjeljenja. Površina školskog prostora je 6238,47m². Od toga, učioničkog prostora 2385,9m² i ostalog 3852,5m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, kada je riječ o romskoj populaciji, upisano je 5 djece (3 dječaka i 2 djevojčice). Broj djece sa posebnim obrazovnim potrebama, koji školu pohađaju sa adekvatnim rješenjem o usmjerenju, je 5 (3 dječaka i 2 djevojčice). Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 37 (15 dječaka i 22 djevojčice). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 8 (6 dječaka i 2 djevojčice). Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 81 (45 dječaka i 36 djevojčica). Škola je arhitektonski u potpunosti prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Škola radi u veoma dobrim uslovima. Nastava se odvija u savremenom objektu, koji raspolaže izuzetno dobrim prostornim i drugim uslovima za rad. Objekat je pušten u rad 2012. godine. Objekat je savremenog tipa, posjeduje dovoljan broj učioničkog, kabinetorskog, kancelarijskog i svih drugih potrebnih prostora koji omogućavaju sasvim uspješno izvođenje nastave i drugih vidova aktivnosti. Objekat je veoma dobro opremljen namjenskim namještajem, kako učeničkim tako i kancelarijskim. Škola je dobro opremljena i nastavnim sredstvima, ali nije dovoljno. Školski objekat i oprema u njemu, kao i vanjski ambijent su u izuzetno dobrom stanju. Potrebna je nabavka informatičke opreme, kako bi se osvježila oprema u informatičkom kabinetu i obezbijedilo da sve učionice i kabineti posjeduju nužnu informatičku opremu.

Jedan od ozbiljnih problema ove škole predstavlja odvod fekalne kanalizacije, koji je privremeno riješen muljnim pumpama.

3.1.5 JU OŠ „Srbija”

U školskoj 2016/17 upisano je 371 učenika od čega 197 dječaka i 174 djevojčice. U školskoj 2016/17 godini upisano je 13 učenika više nego prethodne školske godine, tj 13,74% više. Škola zapošljava 43 radnika (34 u nastavi i 9 van nastave). Nastava se odvija u 21 odjeljenje. Površina školskog prostora je 17,245m². Od toga učioničkog prostora 4415m² i ostalog 12,830m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, škola nije vršila evidenciju nacionalne pripadnosti, pa s tim u vezi i nema podataka o učenicima pripadnicima romske populacije. Broj djece sa posebnim obrazovnim potrebama, koji školu pohađaju sa adekvatnim rješenjem o usmjerenju, je 7 (6 dječaka i 1 djevojčica). Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 66 (33 dječaka i 33 djevojčice). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 35 (18 dječaka i 17 djevojčica). Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 90.

Škola nije arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju. Prilaz školi je dotrajao. Donacijama su sanirani mokri čvorovi za učenike i nastavnike – ukupno 14 kabina, i time su se poboljšali sanitarno-higijenske uslovi u ovoj ustanovi. Izvršena je rekonstrukcija škole - zamijenjeni prozori na kabinetima, zbornici i kancelarijama, a u toku je zamjena bravarije na ulaznim vratima i radionici koja će se preuređiti za potrebe školske biblioteke. Školski poligoni su neupotrebljivi. Uslovi rada u područnom odjeljenju škole u Zaljevu su zadovoljavajući.

3.1.6 JU OŠ „Mrkojevići”

U školskoj 2016/17 upisan je 351 učenik od čega 183 dječaka i 168 djevojčica. Stopa upisa u % u odnosu na prethodnu školsku godinu je 100%. Škola zapošljava 36 radnika (28 u nastavi i 8 van nastave).

Nastava se odvija u 18 odjeljenja. Površina školskog prostora je 2110m². Od toga učioničkog prostora 1123m² i ostalog 987m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, školu ne pohađaju djeca romske populacije. Školu pohađa jedan učenik sa posebnim obrazovnim potrebama. Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 28 (14 dječaka i 14 djevojčica). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 230 (118 dječaka i 112 djevojčica). Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 10 (8 dječaka i 2 djevojčice). Škola je arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Nastava se izvodi u 4 školske zgrade i to:

- 1) U **matičnoj školi u Pečuricama** nastava se odvija u 11 učionica i 3 kabinet. Jedna od učionica data je na korišćenje JPU „Vukosava Ivanović Mašanović“. Školsko dvorište i sportski tereni škole su ograđeni. U toku je izrada projekta renoviranja košarkaškog terena, a sredstva obezbjeđuje NVO „Mrkojevići“. Instalirano je centralno grijanje 2007. g.. kao i internet. Opremljenost školskim namještajem i nastavnim sredstvima je solidna. Škola nema fiskulturnu salu.
- 2) **Matična škola-, „Spomen“ škola** posjeduje 2 učionice u kojoj se izvodi nastava fizičkog vaspitanja zimi i tokom dana sa padavinama. U ovom objektu je školska biblioteka i školski arhiv.
- 3) **Područna škola u Gorani** je potpuno funkcionalna sa dvije učionice i kancelarijom.
- 4) **Područna škola u Dobroj Vodi** je sanirana 2016. godine. Funkcionalna je. Jedna učionica ustupljena je na korišćenje JPU „Vukosava Ivanović Mašanović“.

U školi je potrebna sanacija ravne betonske ploče krova i fasade i sanacija rezervoara za vodu u matičnoj školi. Sportski poligoni u dvorištu matične škole su vrlo lošem stanju. Neophodna je rasvjeta sa južne strane objekta. Objekat „Spomen“ škola nema sanitarni čvor, krov prokišnjava, a stolarija je dotrajala. Škola u Gorani i Spomen škola nemaju centralno grijanje, pa se koriste alternativni načini grijanja. Sportskom terenu u Gorani nedostaje asfaltna podloga; neophodno je izgraditi potporni zid. U školskim objektima nema instaliranog video nadzora, pa postoji permanentna opasnost otuđivanja opreme, namještaja i nastavnih sredstava.

3.1.7 JU OŠ „Đerđ Kastrioti –Skenderbeg“

U školskoj 2016/17 upisano je 104 učenika od čega 55 dječaka i 49 djevojčica. Stopa upisa u % u odnosu na prethodnu školsku godinu je 57,89%. Škola zapošljava 28 radnika (20 u nastavi i 8 van nastave). Nastava se odvija u 12 odjeljenja. Površina školskog prostora je 2860m². Od toga učioničkog prostora 1081m² i ostalog 1779m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, školu ne pohađaju djeca romske populacije. Školu pohađa troje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama (3 dječaka). Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 25 (17 dječaka i 8 djevojčica). Broj djece obuhvaćene orginizovanim prevozom je 76 (44 dječaka i 32 djevojčice). U školi nema djece koja aktivno treniraju neki od sportova.

Matična škola (sa područnim odjeljenjima Ckla, Arbneš, Bobovište, Koštanjica i Tejani) ima povoljne uslove za rad. Školi su potrebna sredstva za sanaciju krova fiskulturne sale u matičnoj školi i opremanje iste neophodnim rekvizitima. Neophodna su ulaganja za opremanje kabinet, zamjene stolarije, sređivanje fasade škole, uređivanja prilaza za učenike sa smetnjama u razvoju, adaptacija sanitarija za učenike sa smetnjama u razvoju. Područna škola u Koštanjici je montažnog tipa i nije aktivna. Učenici sa tog područja pohađaju nastavu pri matičnoj školi. Područne škole u Ckli i Arbnešu nemaju obezbijeđenu vodu.

3.1.8 JU OŠ „Kekec“

U školskoj 2016/17 upisano je 488 učenika od čega 271 dječaka i 217 djevojčica. Stopa upisa u % u odnosu na prethodnu školsku godinu je 98%. Škola zapošljava 40 radnika (32 u nastavi i 8 van nastave).

Nastava se odvija u 22 odjeljenja. Površina školskog prostora je 2181m². Od toga učioničkog prostora 627m² i ostalog 1554m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, kada je riječ o romskoj populaciji, upisano je 20 djece (11 dječaka i 9 djevojčica). Broj djece sa posebnim obrazovnim potrebama je 3 (3 dječaka). Djece u fazi socijalne potrebe ima ukupno 36 (20 dječaka i 16 djevojčica). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 53 (31 dječak i 22 djevojčice). Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 195 (110 dječaka i 85 djevojčica). Škola nije arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

U ovoj školi je goruci problem nedostatak grijanja (odrađena je projektna dokumentacija za uvođenje centralnog grijanja u saradnji sa nadležnim Ministarstvom), pa se kao alternativni načini zagrijavanja prostora koriste dotrajale TA peci, klime i radijatori. U školi je dotrajala bravarija i pod fiskulturne sale.

3.1.9 JU OŠ „Blažo Jokov Orlandić“

U školskoj 2016/17 upisano je 999 učenika od čega 527 dječaka i 472 djevojčica. Stopa upisa u % u odnosu na prethodnu školsku godinu je veća za 6,95%. Škola zapošljava 63 radnika (48 u nastavi i 15 van nastave). Nastava se odvija u 35 odjeljenja. Površina školskog prostora je 5925m². Od toga učioničkog prostora 1536m² i ostalog 4389m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, kada je riječ o romskoj populaciji, upisano je 17 djece (9 dječaka i 8 djevojčica). Djece sa posebnim obrazovnim potrebama koja se školju prema inkluzivnom sistemu ima 8 (7 dječaka i 1 djevojčica), dok ostale djece sa razvojnim teškoćama ima 133 (74 dječaka i 59 djevojčica). Broj djece u fazi socijalne pomoći ima ukupno 15 (9 dječaka i 6 djevojčica). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 46 (25 dječaka i 21 djevojčica). Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 347 (194 dječaka i 153 djevojčica). Škola nije arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju, jer je sagrađena 1977 g., ali je 2010 g. napravljena pristupna rampa.

Škola nema zadovoljavajućih prostornih i materijalnih uslova za realizaciju programskih sadržaja predviđenih nastavnim planom i programom. Neophodna je nabavka nastavnih sredstava kao i sanacija škole. Školska zgrada je u prilično lošem stanju. U školi je dotrajala stolarija. U pojedinim djelovima zgrade ne postoji sistem za centralno grijanje. Škola nema poligon jer je isti pretvoren u parking i saobracajnicu. Sredstvima roditelja prikupljena su sredstva za postavljanje većeg dijela ograde u dijelu školskog dvorišta. U ovoj, kao i u većini drugih škola, fiskulturna sala je u lošem stanju-dotrajanje je parket, a nema ni grijanja.

3.1.10 JU OŠ „Jugoslavija“

U školskoj 2016/17 upisano je 1173 učenika od čega 590 dječaka i 583 djevojčice. Stopa upisa u % u odnosu na prethodnu školsku godinu je 98%. Škola zapošljava 84 radnika (64 u nastavi i 20 van nastavne). Nastava se odvija u 44 odjeljenja. Površina školskog prostora je 7960m². Od toga učioničkog prostora 3200m² i ostalog 4760m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, kada je riječ o romskoj populaciji, upisano je 5 djece (3 dječaka i 2 djevojčice). Broj djece sa posebnim obrazovnim potrebama, koji školu pohađaju po inkluzivnom sistemu je 13 (9 dječaka i 4 djevojčice), dok je broj djece u specijalnom odjeljenju koji nastavu pohađaju po posebnom obrazovnom programu 14. Broj djece u fazi socijalne pomoći ima ukupno 66 (34 dječaka i 32 djevojčice). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 101. Škola je arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

OŠ „Jugoslavija“ je najbrojnija škola na teritoriji Opštine Bar. Škola je montažnog tipa u kojoj nije bilo većih ulaganja u infrastrukturu. Projektovana je za kapacitet od 600 učenika, a broj istih je dupliran. Postoje brojni problemi koji su vezani za opšte uslove rada. Nedovoljan učionički prostor za najmlađe učenike – učenike I ciklusa, loše stanje školskih toaleta, loše stanje svlačionica u sklopu fiskulturne sale, dotrajala kotlarnica za centralno grijanje, nebezbjedan krov limene konstrukcije, neprilagođena školska

ograda, dotrajač namještaj. Školi je neophodna nabavka dodatnih savremenih nastavnih sredstava. Neophodna je adaptacija područnog odjeljenja u Zupcima u kojima su neadekvatni uslovi za rad - nema mokrog čvora, toaleta, bravarija oštećena, plafon dotrajač.

3.2 JU „Škola za osnovno muzičko obrazovanje „Petar II Petrović Njegoš“

U školskoj 2016/17 upisano je 448 učenika od čega 173 dječaka i 275 djevojčica. Škola zapošljava 41 radnika (35 u nastavi i 6 van nastave).

Nastava se odvija u 25 odjeljenja. Površina školskog prostora je 1024m². Od toga učioničkog prostora 495,36m² i ostalog 528,64m². U školi postoje odsjeci za klavir, gitaru, harmoniku, flautu, violinu, violončelo, trubu, hornu i trombon. Radi se u šestodnevnoj radnoj nedjelji.

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, u ovoj obrazovnoj ustanovi, kada je riječ o romskoj populaciji, upisano je 8 djece (5 dječaka i 3 djevojčice). Jedno dijete sa posebnim obrazovnim potrebama pohađa nastavu. Djece u stanju socijalne potrebe ima ukupno 48. Škola nije arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Gorući problem škole su neadekvatni toaleti (dva) čije je renoviranje neophodno.

4. SREDNJE OBRAZOVANJE

Srednjoškolsko obrazovanje odvija se u dva srednjoškolska centra: Gimnaziji „Niko Rolović“ i Srednjoj stručnoj školi. U zgradici Gimnazije, u drugoj smjeni, odvija se nastava Srednje ekonomsko-ugostiteljske škole. Ova dva centra, sa tri srednje škole, su modernog tipa i savremeno opremljena. Ukupno zapošljavaju 178 radnika (58m i 120ž). Srednjim obrazovanjem obuhvaćeno je 1847 učenika (994 dječaka i 853 djevojčica) u tri srednjoškolska centra, a nastava se odvija u 65 odjeljenja. Broj učenika obuhvaćenih prevozom, koji pohađaju srednje škole, je 876; broj omladine romske populacije je 3; djece sa posebnim potrebama ima 8; omladine u stanju socijalne potrebe ima 46.

Površina učioničkog prostora je 6396 m² i 17464 m² ostalog prostora, što ukupno iznosi 23860 m². Prostorni uslovi u tri srednjoškolska centra, u kojima se odvija nastava, su zadovoljavajući.

4.1 Gimnazija „Niko Rolović“

Gimnazija „Niko Rolović“ je osnovana 6. novembra 1920. godine kao četvororazredna gimnazija. Imala je 87 učenika, a počela je sa radom 3. septembra 1921. godine. U novembru 1972. godine svečano je otvorena sadašnja školska zgrada u centru grada. Gimnazija se 1973. godine transformisala u školski centar, a 1991. godine upisana su samo gimnazijska odjeljenja. Školske 2006/2007. godine upisana je prva generacija gimnazijalaca koja pored obaveznih predmeta ima i obavezne izborne predmete. Novim principom rada dosadašnja usmjerenja se ukidaju i ustupaju mjesto opštoj gimnaziji sa novim planovima i programima. Ovakav koncept obogaćuje opšteobrazovni karakter Gimnazije, a sistemom izbornih predmeta omogućava se učenicima da izučavaju oblasti prema sopstvenim sklonostima i interesovanjima. Školske 2009/2010. godine Gimnazija zaokružuje prvi reformski ciklus četvorogodišnjeg obrazovanja. Novi koncept gimnazije, umjesto dotadašnjeg usmjerenja, podrazumijeva opštu gimnaziju koja daje široko opšte obrazovanje. Reformom se želi napraviti pomak sa struktorno-zadatog, ka postupno-djelatnom obliku ramišljanja. U tom smislu ciljevi reforme temelje se na principima demokratičnosti, kvalitetu obrazovanja, autonomnosti, fleksibilnosti, depolitizacije i transparentnosti.

Na osnovu dobijenih statističkih podataka u školskoj 2016/17 upisano je 602 učenika od čega 258 dječaka i 344 djevojčice. Stopa upisa u % u odnosu na prethodnu školsku godinu je manji za 0,97%. Škola zapošljava 52 radnika (40 u nastavi i 12 van nastave). Nastava se odvija u 20 odjeljenja. Površina školskog prostora je 7800m². Od toga učioničkog prostora 2000m² i ostalog 5800m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, školu ne pohađaju učenici romske populacije. Školu pohađa jedna učenica sa posebnim obrazovnim potrebama. Nema evidentiranih učenika u stanju socijalne potrebe. Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 220. Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 90 (60 dječaka i 30 djevojčica). Škola je arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Zgrada Gimnazije je prije nekoliko godina rekonstruisana i adaptirana. Otežavajući faktor za uspješno izvođenje nastave i sveukupan rad škole predstavlja to što u istoj zgradi nastavu, u popodnevним časovima, izvodi druga srednja škola. Razlozi za to su višestruki: nemogućnost obezbijeđenja prostora za vananstavne aktivnosti u popodnevnim časovima; organizovanje eksternog maturskog ispita-kada dvije škole moraju istovremeno da sproveđu traženu proceduru; problem održavanja higijene, jer u školi svakodnevno boravi skoro 1400 učenika. Problem u radu predstavlja neopremljenost škole savremenom tehnologijom. Računari se redovno održavaju, ali njihove konfiguracije su davno prevaziđene i ne zadovoljavaju standarde za PISA testiranje. Evidentan je nedostatak „pametnih tabli“.

4.2 JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola

Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola je osnovana 15.08.2003. godine i uvedena u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici, pod regalarskim brojem 8-0013573/001. Osnivanju škole prethodile su brojne inicijative Skupštine opštine Bar upućene Ministarstvu prosvjete i nauke za otvaranje treće srednje škole u Baru. Razlozi za pokretanje ovakve inicijative bili su višestruki i trajni. Naime, Bar je grad koji se ubrzano razvija i svoju perspektivu vidi u daljem razvoju malih i srednjih preduzeća, formiranju nove industrijske zone, slobodne carinske zone, razvoju Luke, razvoju turizma, hotelijerstva, ugostiteljstva i trgovine. Od svog osnivanja obrazovno-vaspitnu misiju škola obavlja u popodnevnom terminu, u školskoj zgradi koju je do njenog osnivanja koristila samo Gimnazija „Niko Rolović“. Iako je dijeljenje zajedničkog prostora otežavajuća okolnost, uz dodatne napore organizacionog tima škole i cjelokupnog kolektiva, veoma uspješno se organizuju i izvode sve planirane aktivnosti. Broj učenika koji upisuju ovu školu bio je u stalnom porastu od školske 2003/04. godine. Škola obavlja obrazovnu djelatnost u oblasti ekonomije, turizma, prodaje, ugostiteljstva. Učenici na završetku školovanja stiču diplome: ekonomskog tehničara, turističkog tehničara, tehničara prodaje, tehničara kulinarstva, konobara i kuvara.

U školskoj 2016/17 upisano je 749 učenika od čega 357 dječaka i 392 djevojčice. Stopa upisa u % je 91,46%. Škola zapošljava 68 radnika (55 u nastavi i 13 van nastave). Nastava se odvija u 25 odjeljenja.

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, kada je riječ o romskoj populaciji, broj upisanih učenika je 3 (3 djevojčice). Broj djece sa posebnim obrazovnim potrebama, koji nastavu pohađaju po inkluzivnom sistemu je 7 (2 dječaka i 5 djevojčica). Broj djece u fazi socijalne pomoći ima ukupno 46 (22 dječaka i 24 djevojčice). Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 402 (178 dječaka i 224 djevojčice). Djece koja aktivno treniraju neki od sportova ima 79 (43 dječaka i 36 djevojčica). Škola je djelimično arhitektonski prilagođena djeci sa smetnjama u razvoju.

Uslovi rada u školi su otežani, jer je veliki broj učenika u jednoj smjeni. Škola radi u popodnevnoj smjeni. Problem predstavlja i rad do kasnih večernjih sati, putovanje učenika, veliki broj učenika u odjeljenjima, nepotpuna opremljenost savremenim nastavnim sredstvima, nedostatak materijalnih sredstava za bolju organizaciju praktične nastave. U školi su navedeni brojni problem: nepostojanje elementarnih bezbjedonosnih i higijenskih uslova (propadanje krovne konstrukcije, nefunkcionalnost sanitarnih čvorova u svlačionicama i grijnog sistema, nepravilno odlaganje dotrajalih nastavnih sredstava i ostalo) u fiskulturnoj sali. Problem predstavlja stanje kanalizacionog sistema objekta, a veliki problem predstavlja i otvoreni otpust za atmosfersku kanalizaciju čije neredovno održavanje prouzrokuje i ozbiljne smetnje u funkcionisanju saobraćajnice koja prolazi ispred samog Doma zdravlja i Službe hitne pomoći u Baru. Zemljište koje pripada, odnosno gravitira školskom objektu, neredovno se održava i zbog ne

postojanja primjerenog osvjetljenja predstavlja prostor u kome se tokom večernjih časova nije moguće bezbjedno kretati.

4.3 JU Srednja stručna škola

Srednja stručna škola je formirana u Baru Rješenjem Ministarstva poljoprivrede i šumarstva SRCG broj 7946 od 29. maja 1946. godine, pod nazivom Srednja poljoprivredna škola. U toku razvoja ova ustanova je imala sljedeće nazive: Srednja poljoprivredna škola, Poljoprivredni školski centar "Dušan Vlahović", od 1976. godine Biotehnički obrazovni centar "Dušan Vlahović", a od 28.12.1993. godine ponovo JU Srednja poljoprivredna škola. Rješenjem Ministarstva finansija Crne Gore – Centralnog registra privrednih subjekata broj 8-0012213/007 od 16.06.2016. godine, naziv Škole se mijenja u Javna ustanova "Srednja stručna škola" Bar.

Škola obavlja obrazovnu djelatnost u sljedećim sektorima: poljoprivreda, prehrana i veterina, saobraćaj, mašinstvo i obrada metala, kao i lične usluge. Škola je za obrazovanje u navedenim sektorima verifikovana Rješenjem Ministarstva prosvjete i nauke broj 04-4-4086 od 18. juna 1998. godine, objavljenog u Sl.listu RCG br. 26/98. i dopunom Rješenja broj 04-3-1-1552 od 30. marta 2000. godine. Škola je izgrađena 1981. godine. U tom periodu nijesu primjenjivani arhitektonski standardi prilagođeni djeci sa smetnjama u razvoju, ali je taj problem dodatnim radovima djelimično riješen, tj. prilagođen je pristup objektu. Na osnovu dosadašnjih rezultata rada, ocjena stručnih organa, opremljenosti, organizacije rada, estetskog uređenja, škola spada u kategoriju uspješnih.

U školskoj 2016/17 upisano je 496 učenika od čega 379 dječaka i 117 djevojčica. Stopa upisa učenika u I razred u odnosu na prethodnu školsku godinu manja je za 4,93%. Škola zapošljava 58 radnika (42 u nastavi i 16 van nastavne). Nastava se odvija u 20 odjeljenja. Površina školskog prostora je 10270m². Od toga učioničkog prostora 1256m² i ostalog 9014m².

Na osnovu dobijenih podataka, u 2016/17 godini, školu ne pohađaju učenici romske populacije. Školu pohađa jedan učenik sa posebnim obrazovnim potrebama. Škola nema podatak o broju djece u stanju socijalne potrebe. Broj djece obuhvaćene organizovanim prevozom je 254 (196 dječaka i 58 djevojčica). Škola nema podatak za učenike koji aktivno treniraju neki od sportova.

U proteklom periodu obavljena je adaptacija prostorija u upravnom bloku i učionicama, zamijenjena je bravarija i urađen sanitarni čvor u prizemlju škole. Takođe, donacijom Vojske i privrednih društava nabavljena je oprema prilagodjena za potrebe nastave pomorske struke. Svi kabineti i učionice su opremljeni savremenim nastavnim sredstvima.

Problemi sa kojima se suočavaju u školi su fizičko obezbjeđenje objekta, budući da je škola često na meti neovlašćenog otuđivanja imovine i bakarnog pokrivača škole od strane nepoznatih lica. Školski parking, ulica pored škole, kao i školsko dvorište nije osvijetljeno, što pogoduje za otuđenje školske imovine. Školska arhitektura ne omogućava pokrivenost škole spoljašnjim video nadzorom, što bi smanjilo ovakve neželjene radnje. Evidentan je problem sa psima latalicama koji borave u dvorištu škole i njenoj okolini, pa samim tim utiču na bezbjednost učenika i zaposlenih.

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu dobijenih podataka, uslovi rada u svim objektima su zadovoljavajući. Objekti su uglavnom u dobrom stanju, ali je za njihovo redovno održavanje potrebno stalno ulaganje. Opšti problem predstavlja nedostatak materijalnih sredstava za ulaganja u infrastrukturu i nastavna sredstava. Opremljenost škola je dosta neujednačena. Sve škole imaju zadovoljavajući stepen opremljenosti računarima za potrebe učenika i nastavnika, mada je neophodno dodatno ulaganje u cilju obezbijeđivanja savremenih sredstava. U većini ustanova potrebno je proširenje učioničkog kapaciteta. Većina škola se susreće sa problemima infrastrukturne prirode – veći broj škola ima neprilagođene prilaze za djecu sa smetnjama u razvoju, pojedine škole nemaju dvorišne ograde, evidentan je problem ruiniranih fiskulturnih

sala, sportskih poligona, sanitarnih čvorova, bravarije, nedostajućeg grijnog sistema, što predstavlja veliki problem u zimskim danima. Činjenica je da škole nemaju dovoljno finansijskih sredstava kojim bi riješile prioritetne probleme u cilju unapređenja vaspitno-obrazovnog procesa.

Opština Bar je Budžetom za 2017. godinu, predvidjela novčani iznos od 300.000€ za obrazovanje i to za stipendije, dobitnike diplome „Luča”, udžbenike za polaznike prvih razreda svih osnovnih škola na teritoriji barske opštine, kviz takmičenje „Koliko poznajem svoj grad”, kao i za prevoz učenika.

SEKRETARIJAT ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI